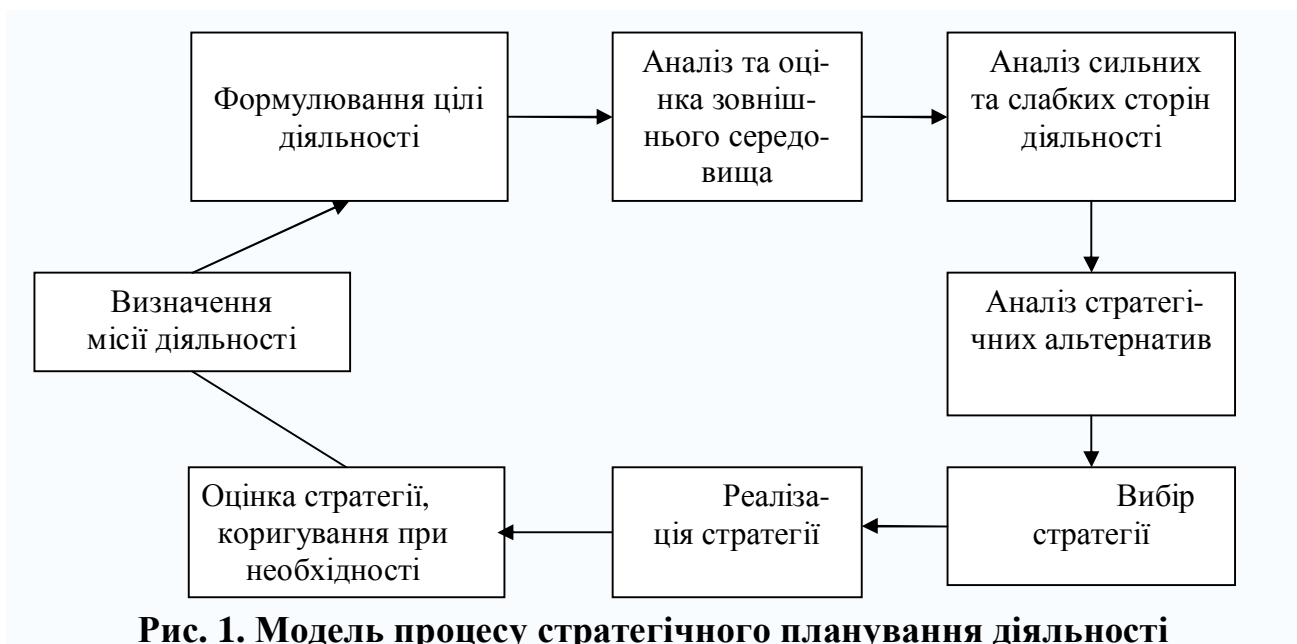

АУДИТ: БІЗНЕС ЧИ ГАРАНТІЯ ЙОГО БЕЗПЕКИ? СТРАТЕГІЯ І ТАКТИКА БІЗНЕСУ

Успішність діяльності бізнесу зумовлюється багатьма факторами, серед яких не останнє місце посідає його інформаційна складова, зокрема фінансова інформація. Облік вийшов за межі простої фіксації фактів господарського життя суб'єкта господарювання і, хоча він обслуговує бізнес, тобто є вторинним, й не генерує доходи безпосередньо, але відіграє здебільш важливу роль у формуванні, а не лише відображенні фінансового результату діяльності компанії. Бізнес використовує різні інструменти, за допомогою яких він прагне здійснити реалізацію стратегії та розробити тактику своїх дій. Стратегія у широкому розумінні – це вміння планування керівництва, яке ґрунтується на вірних та далекоглядних прогнозах [1]. А тактика означає сукупність способів та прийомів для досягнення мети.

Стратегічне планування є функцією вищої управлінської ланки. Його процес логічно поділяється на етапи, представлені на рис. 1 у вигляді моделі.

Процес стратегічного планування циклічний, а кожний цикл закінчується оцінкою обраної стратегії та, при необхідності, її коригуванням. Наступні цикли базуються на попередніх та полягають в координуванні, коригуванні та реалізації обраної стратегії. Наведена модель може бути використана у будь-якій сфері діяльності, як на макро-, так і на мікро рівнях.

Наступною стадією процесу планування є розробка тактики реалізації обраної стратегії, тобто конкретизація довгострокових програм, розробка конкрет-

них вказівок з досягнення цілей та налагодження процесу реалізації стратегічного плану. Тактика є логічним продовженням стратегії, вона співвідноситься з конкретними діями, аї розробка дає швидко, зримі результати, тоді як результати стратегії можуть проявитись через роки. Тактичне планування та управління реалізацією програм є функцією середньої управлінської ланки.

Професійно налагоджена система фінансової інформації як основи управлінських рішень, посідає серед інструментів бізнесу важливе місце. Стратегія та грамотна тактика обов'язково включає облікову складову. Довіру до облікової інформації на внутрішньому рівні бізнес – структури визначають на власний розсуд, а на зовнішньому загальноприйнятим гарантом її якості служить аудит. На відміну від обліку, аудит є видом бізнесу, самостійним і незалежним, якому присутні власні стратегія і тактика. Тобто, аудит через власні стратегію і тактику сприяє реалізації стратегії і тактики будь-якого бізнесу, зокрема забезпечує його безпеку.

Якщо мати на увазі стратегію аудиту як виду діяльності, тобто на загальноукраїнському рівні, її можна сформулювати таким чином: розвиток професії; формування ринку аудиторських послуг; створення суспільного іміджу. На рівні аудиторської фірми її стратегія полягає в успішній діяльності на ринку аудиторських послуг. Якщо казати про стратегію аудиторської перевірки, то вона полягає у наданні якісної послуги. Таким чином, стратегічне планування є актуальним на всіх організаційних рівнях аудиторської діяльності, яке здійснюється керівництвом вищого рівня: аудиторською палатою, якщо мова йде про стратегію аудиту як виду діяльності, або керівництвом аудиторської фірми, якщо йдеться про стратегію діяльності конкретної аудиторської фірми.

Розробка тактики дій та управління реалізацією програм в аудиті здійснюється середньою управлінською ланкою: комітетами Аудиторської палати України, її регіональними представництвами та в аудиторських фірмах – керівництвом аудиторських груп, які безпосередньо здійснюють аудиторські перевірки та надають супутні й інші послуги.

Перманентно центральною в аудиті є проблема якості, бо відповідальність аудитора за результат своєї роботи дуже висока, і ризик його помилки у висловлюванні думки щодо перевіреної фінансової інформації має бути зведений до мінімуму. Помилка аудитора здатна поставити під загрозу безпеку бізнесу його клієнта. На сучасному етапі розвитку українського аудиту, загальна історія якого укладається всього у 17 років, вже можна казати про об'єктивну змогу вітчизняних аудиторських фірм та аудиторів забезпечити прийнятні на міжнародному рівні стандарти якості [2].

Історично аудит виник заради захисту інтересів власників в отриманні достовірної, правдивої та повної фінансової інформації про стан та результати діяльності об'єктів їх власності. Характерною рисою сучасного аудиту є прийняття відповідальності не тільки перед власниками, а й перед громадськістю: клієнтами, кредиторами, урядами, роботодавцями, працівниками, інвестора-

ми, діловими та фінансовими колами, а також іншими зацікавленими особами, які покладаються на чесність і об'єктивність професійних бухгалтерів, саме до яких належать аудитори. Отже, місію аудиту можна визначити як сприяння забезпеченню громадського інтересу в надійній та якісній інформації. Згідно з Кодексом етики професійних бухгалтерів, цілі бухгалтерської професії і, зокрема, аудиту полягають у виконанні роботи відповідно до найвищих стандартів професіоналізму, досягненні найкращих результатів й, загалом, у задоволенні зазначених вище громадських інтересів [3]. Такі цілі вимагають задоволення чотирьох основних потреб суспільства в аудиті, а саме у довірі, професіоналізмі, якості послуг та конфіденційності.

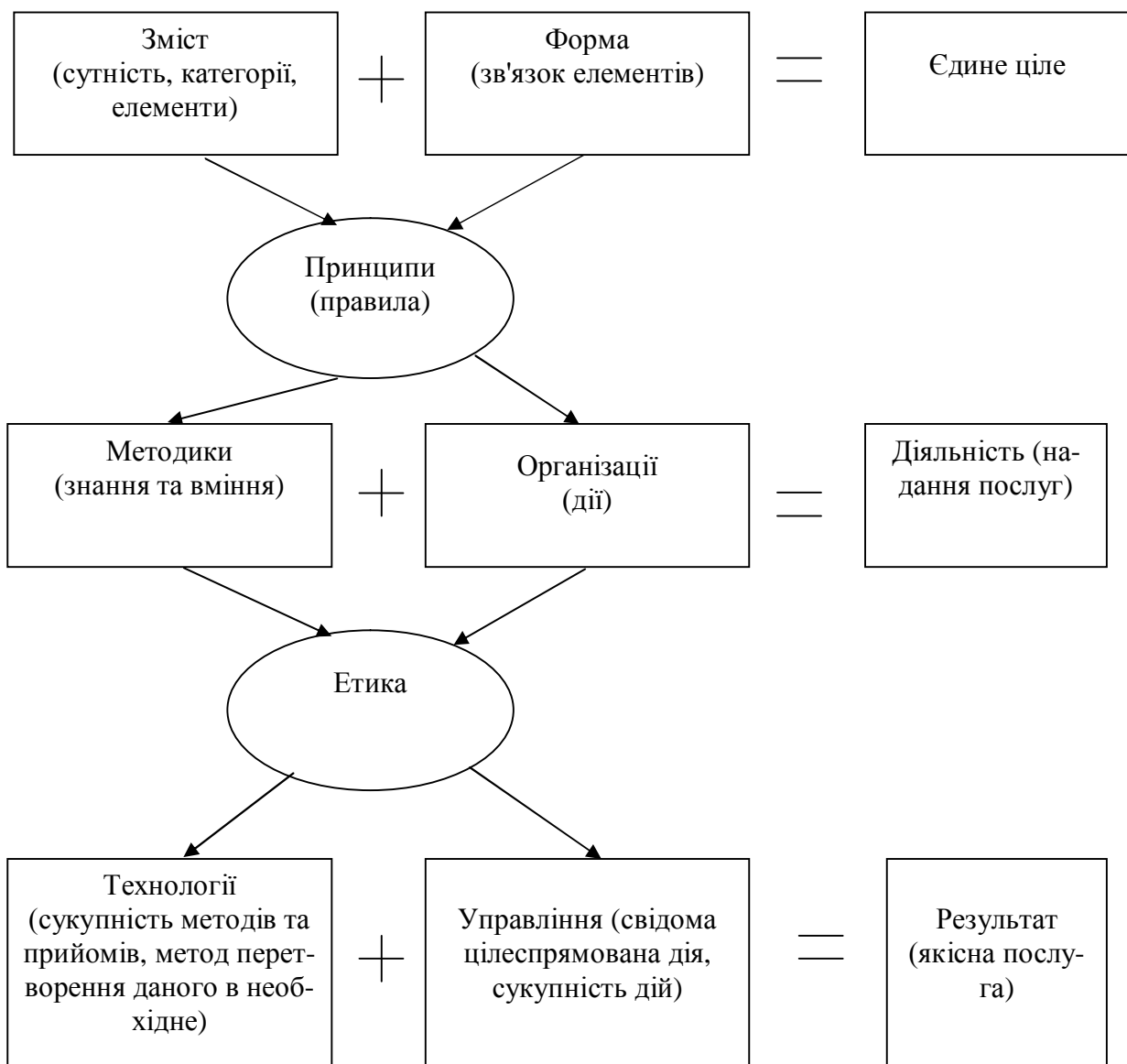

Рис. 2. Концептуальна модель аудиторської діяльності

Аудиторська фірма або незалежний аудитор, що здійснює аудиторську діяльність одноособово, є центральними гравцями на ринку аудиторських послуг. Досягнення цілей їх діяльності можливо лише за умов органічного

поєднання методу та організації, а також невідступності від фундаментальних принципів, сформульованих у кодексі етики професійних бухгалтерів: чесність, об'єктивність, професійна компетентність та належна ретельність, конфіденційність, професійна поведінка, дотримання технічних (методологічних) стандартів. Окремо слід виділити важливість створення усіх умов для виконання вимог забезпечення незалежності аудитора.

Взаємозв'язок методу, організації та етики схематично відображено на рис. 2 у вигляді концептуальної моделі аудиторської діяльності.

Запропонована модель універсальна. Вона може застосовуватись до будь-яких організаційних рівнів (макро- або мікро-) та складових процесів аудиторської діяльності (планування, визначення ризиків і суттєвості, документування, збір доказів, контроль якості, формування висновків тощо).

Слід зазначити, що наведена модель прийнятна для системи обліку, а також для будь-якого виду бізнесу, бо дотримання етичних вимог та орієнтація на якість є запорукою успіху та безпеки. Звичайно, в бізнесі головним є отримання прибутку, але порядність є головнішою, і це – далекоглядна стратегія цивілізованого бізнесу.

Література:

1. Стратегія. Новий тлумачний словник української мови у 4-х томах. Т.4 / В. Яременко, О. Сліпущко. – К.: Аконіт, 1998. – С.417.
2. Драч В.І. Наступний крок: забезпечення якості аудиторських послуг / В.І. Драч // Аудитор України. – 2009. – № 5-6(155-156) – С.60-61.
3. Міжнародні стандарти аудиту, надання впевненості та етики: Видання 2006 року – К.: Аудиторська палата України, 2006. – 1144 с.

*Оксана Власова, аспірант
Інна Лукашова, к.е.н., доцент
Донецький національний університет економіки
і торгівлі імені Михайла Туган-Барановського
м. Донецьк, Україна*

ВИЗНАЧЕННЯ ТА КЛАСИФІКАЦІЯ ФІНАНСОВОГО ПОСЕРЕДНИЦТВА

Розвиток ринків фінансових послуг у сучасних умовах є основою ефективних перетворень економічної системи країни. У свою чергу, розвиток економіки залежить від динаміки інвестиційної діяльності. Досягнення достатнього рівня інвестицій можливе як за рахунок розвитку реального сектора економіки, так і за рахунок розвитку фінансових послуг, фінансового ринку та його складових. Економічний ріст неможливий без здійснення ін-